

Najcenejši Štajerci, najdražji v Ljubljani

V prvem delu članka Najcenejši Štajerci, najdražji v Ljubljani, ki je bil objavljen v časopisu Delo, dne 23. junija, sta novinarja najprej korektno navedla, da je cene pogrebnih in pokopaliških storitev težko primerjati, ker se storitve med ponudniki precej razlikujejo in enak naziv še ne garantira enake storitve. Korektno sta navedla mnenje g. Marka Faturja, direktorja Komunalnega podjetja Prodnik in člana upravnega odbora Zbornice komunalnega gospodarstva na GZS, da je nemogoče delati cenovne primerjave, ker te ne dajo jasne slike. Kljub temu sta novinarja v nadaljevanju opravila primerjavo, navajala zneske in Ljubljano napačno prikazovala kot najdražjo. Pri tem sta sicer dopustila možnost, da je v slovenski prestolnici v višji ceni že vračunana kakšna dodatna storitev, a tega v besedilnem delu in tudi v tabeli nista konkretno navedla. Zaradi omejenega prostora za odgovor izpostavimo samo nekatere najbolj netočnosti.

V članku so navedene cene osnovnega standardnega pogreba v Ljubljani in Domžalah in zaključek, da je osnovni standardni pogreb s krsto v Domžalah v primerjavi z Ljubljano cenejši za 63 evrov, žarni pokop pa za 117 evrov. Takšna primerjava je neprimerna, saj ne vsebuje vsebinske primerjave, pač pa le nominalno primerjavo zneskov po nazivu pogreba. V Ljubljani je namreč standard osnovnega standardnega pogreba višji kot v Domžalah. Poleg tega v Domžalah ne zajema upepelitve, ki se kot tuja storitev izvede v upepeljevalnici Ljubljani. V Ljubljani pogrebno moštvo zajema šest pogrebcev, v Domžalah pa tri (klasični) oz. enega (žarni). V Ljubljani je krsta opremljena s krstno vlogo in tančico, v Domžalah pa ne. Poleg tega je v Ljubljani v to ceno zajeto tudi nagrobno obeležje (križ), copati in storitve medicinske fakultete ter v primeru žarnega pogreba tudi sama upepelitev, ki je osnovni predpogoj, da se žarni pogreb sploh lahko opravi. Vsa ta navedena oprema in storitve v Domžalah niso vključene v ceni osnovnega standardnega pogreba in jih je potrebno dodatno doplačati. Zaradi tega je osnovni standardni pogreb s krsto v Ljubljani dejansko cenejši kot v Domžalah.

Na enak nepravilen način je sestavljena tudi tabela in spremljajoče besedilo v članku. Govora je o cenah pokopa, dejansko pa so prikazane cene pogrebcev (kot protokol). Prikazan je torej le en del storitev, ki so potrebne za izvedbo pogreba. Pogreb, ki je sestavljen iz pogrebne svečanosti in pokopa, namreč zajema še veliko drugih storitev, zato tabela ne prikazuje realnih stroškov pogreba. Poleg storitev je potrebno upoštevati tudi stroške pogrebne opreme in drugih spremljajočih storitev (npr. organizacija pogreba), ki jih nekateri ponudniki zaračunavajo, nekateri pa ne. Samo končna cena, ki je seštevek vsega navedenega, prikaže dejansko ceno pogreba pri določenem ponudniku. Parcialno prikazovanje le določenih segmentov ponudbe pa zgolj odpira možnost za napačno interpretiranje in manipulacijo.

V tabeli so primerjane storitve in prikazane kot enake, čeprav niso, ker je v navedenih cenah

zajeto različno število pogrebcev. V Ljubljani je, kot že omenjeno, v pogrebem moštvu in posledično v navedenih cenah zajeto šest pogrebcev. Tako pri žarnem pogrebu, klasičnem pogrebu in za raztrosu pepela. Po drugih mestih so te številke različne. Po šest pogrebcev ima, v primeru klasičnega pogreba, večina mest. Pri žarnem pogrebu pa že nastopijo velike razlike. Šest pogrebcev ima samo Ljubljana. Pet pogrebcev imajo Maribor, Celje in Koper. Štiri pogrebce ima Žalec. Tri pogrebce imajo Domžale, Zagorje ob Savi in Kranj. Pri raztrosu pepela so razlike še večje. Šest pogrebcev ima samo Ljubljana. Pet pogrebcev imata Celje in Koper. Tri pogrebce imata Kranj in Zagorje ob Savi. Enega do dva ima Maribor. Enega pogrebca imata Žalec in Domžale. V kolikor stranka želi dodatno število pogrebcev, pa mora le-te v vseh naštetih mestih doplačati. Zaradi tega v polovici primerov ne vzdrži naslov stolpca »raztros pepela z moštvom«, ker ne sodeluje moštvo, pač pa le en človek. Pri tem ne gre več za pogreb s pogrebno svečanostjo, pač pa za goli pokop. Če bi na ta način napisali ceno za Ljubljano, bi ta za človeka znašala 14,07 evra. Daleč najmanj med primerjanimi mesti. Glede na navedeno in preračunano na število pogrebcev, ki sodelujejo v pogrebem moštvu, so torej cene pogrebnih moštev v vseh treh kategorijah v Ljubljani med najcenejšimi v Sloveniji. Poleg tega je v obravnavanih cenah v Ljubljani zajeto tudi električno vozilo, s katerim se opravljajo pogrebi in ki omogoča udeležbo na pogrebu tudi invalidom oz. osebam, ki težko hodijo. Drugje tega vozila nimajo.

V Ljubljani in v Domžalah, ki sta v tabeli pri pokopu s krsto prikazani kot najdražji mesti, je za razliko od drugih mest, v tabeli prikazana napačna cena pogrebnega moštva (pogrebcev), ker je k tej ceni prišteta še cena pokopa (grobarja). Združeni sta torej dve ceni oz. storitvi. Če bi na enak način navedli npr. ceno za Koper, bi morali ceni iz tabele v višini 244,38 evra prišteti še 154,33 evra za pokop. Skupna cena bi torej znašala 398,71 evra. To pa je več kot je cena v Domžalah in več kot cena v Ljubljani.

Če povzamemo te ugotovitve in pri tem zanemarimo višji standard pri storitvah, ki jih nudi podjetje **Žalec**, d. o. o., Ljubljana, kljub temu da ima osrednjeslovenska regija višje povprečne plače, ni najdražja v večini prikazanih stolpcev v tabeli. Najemnina za raztros je višja v Kranju, za žarni pokop (pogrebno moštvo) v Kopru, za klasični pokop (pogrebno moštvo) v Kopru. Če pa upoštevamo standard, torej dejansko število pogrebcev, ki sodeluje pri pogrebu, ni Ljubljana nikjer najdražja, pač pa je med najcenejšimi ali celo najcenejša.

Posebno pojasnilo pa zahteva primerjava nominalnih zneskov najemnin, ki so bile le navedene v tabeli, brez kakršnih koli obrazložitvev. Najemnina, ki jo najemniki plačujejo, namreč ni najemnina v klasičnem pomenu besede, torej najemnina za zemljišče, ki bi bila sicer obdavčena z ničelno stopnjo DDV. Najemniki imajo zemljišče v najemu brezplačno. Najemnina za grobove je obdavčena z 22 odstotno stopnjo DDV in predstavlja sorazmerni del stroškov vzdrževanja skupnih objektov in

Page: 31

Reach: 84000

Country: SLOVENIA

Size: 370 cm2

2 / 2

naprav na pokopališčih, torej stroškov izvajanja gospodarske javne službe pokopališka dejavnost. Zaradi tega je razumljivo, da so tudi višine najemnin oz. letnega najema grobov po Sloveniji različne, saj imajo upravljavci pokopališč različne stroške pri njihovem vzdrževanju. Različne stroške povzročata predvsem dve zadevi: različen obseg oz. standard vzdrževanja in različni pogoji pri vzdrževanju. Različen obseg oz. standard vzdrževanja pomeni, da se pokopališča med seboj razlikujejo glede na velikost površin, ki se vzdržujejo, in glede na vrsto del in njihovo pogostost, ki se pri tem izvajajo. Različni pogoji pri vzdrževanju pa pomenijo, da je vzdrževanje tistih pokopališč in objektov, ki ležijo na vodovarstvenih območjih in so spomeniškovarstveno zaščitena, veliko dražje. Takšna pokopališča in objekti pa so v Ljubljani. Različne so tudi velikosti grobov. V Ljubljani so npr. enojni grobovi celo večji kot ponekod dvojni. Zaradi tega je gola primerjava najemnin, zgolj glede na njihove nominalne zneske, neprimerna. Realno primerjavo med najemninami bi dobili samo pri vsebinski primerjavi, torej ob primerjanju in upoštevanju vseh zgoraj navedenih dejavnikov. Vsebinsko gledano so cene najemnin v Ljubljani med najnižjimi v Sloveniji, verjetno celo najnižje.

mag. Robert Martinčič,
direktor družbe **Žale**, d.o.o